

Opdalingen

Opdalingen er en fri og uavhengig lokalavis for Oppdal og Rennebu grunnlagt 1934.

LEDER

Derfor trenger vi kvinnedagen

År etter år når vi nærmer oss 8. mars og kvinnedagen dukker det samme spørsmålet opp; "Trenger vi virkelig kvinnedagen?" Svaret er enkelt, svaret er "ja".

De som lever i den villfarelse at vi har full likestilling i Norge trenger bare å pløye seg gjennom tallmaterialet fra Statistisk sentralbyrå når det gjelder lønnsnivå, stillingsbrøker for menn og kvinner og andelen kvinnelige og mannlige ledere. Her skal du lete hardt og lenge for å finne noe som ligner på likestilling.

Dersom vi går enda dypere ned i problematikken så kan vi jo se på kvinnehelse kontra menns helse; hvilke sykdommer det blir forsket på og brukt penger på og hvilke som blir sett på som "mindre viktige". Og hvem er det som egentlig tror at det hadde blitt jobbet så hardt for å redusere liggetiden på sykehuset for fødende dersom menn hadde vært de som skulle føde?

Det er fortsatt slik at det er kvinner som tar den største andelen av jobben hjemme, som bruker mest tid på å ta ansvar for barna og som føler at de må ofre sin egen karriere for mann og barn.

Dette er heldigvis i ferd med å endre seg og det er mange familier der ute som tar dette med likestilling seriøst. Vi skal heller ikke se bort ifra at det er flere og flere menn som ser fordelene med likestilling og lik fordeling av arbeidsoppgaver - like rettigheter betyr jo like rettigheter for alle - det gir faktisk flere fordeler for alle i samfunnet.

Det er jo ikke slik at et større fokus rundt dette med #metoo gjør det verre for menn å være til; ja, dersom du ikke er en notorisk gammel gris og mannssjåvinist da selvsagt, men dem har vi strengt tatt ikke bruk for - de plager kvinner og gir andre menn en dårlig rykte.

Det er også kvinner som mener kvinnedagen er "overflødig", men her er det muligens noen som "glemmer" at det er ikke mange tiårene siden norske kvinner gikk med både skaut og skjørt som en del av det normalt aksepterte - kanskje noe å tenke på når man klager over at en del muslimske kvinner går med hijab. Det å mene at kvinnedagen ikke har sin berettigelse er å avsløre en solid dose historieløshet, dersom man da ikke mener at kvinnens plass er ved kjøkkenbenken. Er det én ting historien har lært oss så er det at minoritetenes kamp er aldri over.

Sitatet

Kvinnekampens farligste fiende er mennenes latter.

Henrik Groth

LESERBREV

HVEM SKAL BESTEMME OVER OG FORVALTE NORSK KRAFT- OG ENERGI-RESSURSER?

Stortinget skal nå i løpet av mars måned avgjøre om Norge skal slutte seg til EU's energibyrå Acer.

I praksis vil en slik tilslutning være ens med at vi overlater til dette energibyrådet råderetten over viktige deler av norsk kraftforvaltning og kontroll. Acer, som ble opprettet i 2009 og med hovedsete i Ljubljana, har myndighet til å ta avgjørelser der det oppstår tvister i energispørsmål.

Innad i EU diskuteres det også om Acer på sikt skal få mulighet til å pålegge medlemslandene tiltak for å harmonisere prisene mellom medlemslandene og styre hvordan kraftinntektene skal brukes. Ekspertene innen jus og økonomi sier at det er helt umulig å vite hvordan Acer vil se ut i 2025 - alt taler for at byrådet bare vil få en sterkere og sterke posisjon innen energiforvaltningen i Europa og at EU også vil legge premissene for energibransjen.

Det er en kjent sak at regjeringa med olje- og energiministeren i spissen går inn for at Norge skal slutte seg til Acer. Dette er helt i tråd med regjeringas ønsker om å redusere offentlig eierskap, og som generelt søker liberaliseringer og frie markeder ved hver korsvei.

For Norge som er en stor kraft- og energinasjon hvor vannkraften i over 100 år har vært en av Norges viktigste ressurser for industri, næringsutvikling og bosetting utover det ganske land, er dette selvsagt en utrolig viktig sak. Mange industrisamfunn skjelver med tanke på hva dette kan føre til på sikt. Harmonisering av kraftpriser vil mest sannsynlig bety økte kraftpriser her til lands, som igjen kan sette bedrifter og arbeidsplasser i fare. Vi snakker da om en industri som bidrar til store eksportinntekter til staten, som har vært og er et viktig grunnlag for det norske velferdssamfunnet.

Dersom det blir vedtatt å slutte seg til Acer kan dette få dramatiske og ugjenkallelige konsekvenser for nasjonal kontroll over kraftressursene, som altså vil medføre konsekvenser for næringslivet, det offentlige og forbrukerne.

Selvsagt er det viktig å delta i det internasjonale samfunnet, men det bør bygge på landets egne premisser. Med tanke på at landet er veldig stor på vannkraft og energi for øvrig, er det

ingen fare for landet om en står utenfor energibyrådet. Vi vil være en interessant og viktig samarbeidspartner uansett. Også sett med klimaøyne er Norge en stor og viktig nasjon på dette området. Vår vannkraft vil være generatoren i Europa for vekselvirkningen mellom de fornybare energiresursene. Så om Norge blir stående utenfor Acer vil vi på ingen måte bli underkuet og tilsidesatt med hensyn til kraftmarkedet.

Faktisk er det slik at Statkraft i dag er en av de store på kraft-

SI DIN MENING

● Send inn leserinnlegg til redaksjon@opdalingen.no. Lokale innlegg og innlegg underskrevet med fullt navn blir prioritert.

● Kritik mot navngitte personer må signeres. Navn og kontaktinformasjon må alltid oppgis selv om det ikke skal på trykk i avisen. Opdalingen offentliggjør aldri innlegg der vi ikke vet hvem forfatteren er. Dersom det er spesielt viktig å være anonym kan innlegget sendes direkte til redaktøren.

● Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innlegg og publisere innlegg både på papir og nett.

KATRINE SILSETH NAAS Journalist
913 88 680
katrine.naas@opdalingen.no

JAN ARE MELGÅRD Journalist
921 24 255
jan.are.melgard@opdalingen.no

BJØRN ANDREASSEN Journalist
950 22 806
bjorn.andreassen@opdalingen.no

JAN INGE FLÅ Journalist
995 96 966
jan.inge.flaa@opdalingen.no

ARVID STORLI Fotograf
952 96 666
redaksjon@opdalingen.no

HILDE RISLIEN Marked
900 31 798
hilde.rislien@opdalingen.no

LAILA REITAN Salgssjef
913 59 885
laila.reitan@opdalingen.no

trading i Europa, og står for krafthandel for milliarder døgnnet rundt gjennom hele året. I tillegg til vår vannkraft står vi for en utrolig viktig kompetanse innen dette energiområdet, som er bakgrunnen for at Statkraft har fått en slik trading-posisjon i Europa. Videre blir vi sett på som meget forutsigbar i en ellers labil verden.

Norge vil være interessante uansett samarbeidstilknytning med Acer. Faktisk kan vil stå sterkere om vi fortsatt blir stående utenfor og således har selvstendig forhandlingsrett. Ikke uten videre at debatten suverenitetsavståelse har vært et stikkord i debatten om Acer.

Rennebu Arbeiderpartiet vedtok i sitt årsmøte medio februar måned '18 en uttalelse om at Norge ikke må gå inn i Acer. I uttalelsen understrekes det imidlertid at en har forståelse for at Norge deltar i en internasjonal samhandling på energiområdet, men at dette ikke må føre til at landet fraskriver seg suvereniteten av forvaltning og kontroll.

Arve E. Withbro, medlem Rennebu Ap

TA UNGDOM PÅ ALVOR!

Det er mange ulike løsninger for ungdomsmedvirkning fra kommune til kommune. Flere har forsøkt med ungdommens

kommunestyre, andre har ungdomsråd, enkelte kommuner har ingen av delene. Et kjapt googlesøk viser at det eksisterer noen planer for ungdomsmedvirkning, men disse er også vidt forskjellige og det er vanskelig å etterprøve deres reelle virkning.

Eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er lovpålagte råd gjennom egne særlover. Det samme gjelder ikke for ungdomsråd. Hvorfor ikke?

Representantene i de lovpålagte rådene har både stemmerett og er valgbare. De som er i et ungdomsråd er gjerne under 18 år og har dermed ingen mulighet til å engasjere seg direkte inn i kommunepolitikken. Det er et viktig demokratisk prinsipp og verdi å ha tiltak som sikrer interessene til grupper som ellers er svakt representert. Mener vi noe med ungdomsmedvirkning må ungdomsrådene løftes opp og bli lovpålagte råd.

Skal vi sikre ungdomsmedvirkning i hele landet, må vi også kreve at landets kommuner legger til rette for dette. Gi ungdommene anerkjennelse, reell medvirkning, tilgang på demokratiet, vis dem at engasjement nytter. Gjennom ungdomsråd vil ungdommene få med seg verdifull kunnskap og erfaring om både prosesser og eget lokalsamfunn. Dessuten er ungdommene de beste til å bidra til bedre ungdomskommuner.

Det kan ikke være opp til den enkelte kommune å avgjøre ungdoms rett og mulighet til medvirkning.

Rennebu Arbeiderparti vil ha en lovfesting av kommunale ungdomsråd.

Marit Bjerkås, Rennebu Arbeiderparti

INNFØR SAMBOERGARANTI I OPPDAL KOMMUNE!

Interpellasjon fra Sigmund Fostad til ordføreren i kommunestyret 22. mars 2018:

Fremskrittspartiet mener at det er en selvfølge at ektepar/samboere skal ha anledning til å tilbringe hele livet sammen, også etter at en av dem får behov for plass på sykehjemmet.

Å få leve sammen med sin ektefelle/samboer også når en blir gammel og får store hjelpebehov, betyr mye for livsgleden, trykkeløst og for følelsen av å kunne styre eget liv. Det er en livssituasjon de eldre i vår kommune fortjener. Det vil samtidig bidra til å forebygge ensomhet. Når behovet for hjelp og omsorg øker, er det viktig at

det legges til rette for sterkere brukermedvirkning, samtidig som man forsøker å unngå tendenser til umyndiggjøring.

Selv om en samboergaranti kan medføre en ekstra beboer i avdelingen, kan ektefelle/samboer også sees som en ressurs. Samtidig er det viktig å understreke at en samboergaranti skal være en frivillig ordning med grunnlag i enighet mellom partene. Viktig er det også at ektefellene/samboerne får anledning til å bo på samme rom, når de ønsker det.

Regjeringen ved helseministeren har oppfordret norske kommuner til å innføre en slik garanti når den ene av ektefellene/samboerne har omsorgsbehov. Flere kommuner har gjort det.

På denne bakgrunn fremmer Fremskrittspartiet følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret gjør slikt vedtak:

1. Kommunestyret går inn for at ektepar/samboere som begge har ønske om å bo sammen på sykehjemmet, skal få mulighet til det. Det skal gjelde selv om bare den ene har vedtak om langtidsplass. Den aktuelle ektefelle/samboer som vil flytte inn på sykehjemmet, må da søke korttidsopphold. Korttidsoppholdet innvilges med varighet så lenge ektefelle/samboer med langtidsopphold har behov for langtidsopphold. Det kreves egenandel for ektefelle/samboer uten vedtak om langtidsplass etter gjeldende satser for korttidsopphold.

2. Kommunestyret ber om at rådmannen utarbeider forslag til retningslinjer både for praktiseringen av samboerгарантиen, og for betaling av slikt opphold.

3. Kommunestyret ber rådmannen vurdere nærmere den økonomiske betydningen av samboerгарантиen i forbindelse med framlegging av handlingsplan/budsjett, slik at kommunestyret kan få best mulig grunnlag for å avgjøre iverksettingstidspunkt og godkjenning av retningslinjer for ordningen.

Sigmund Fostad, Frp

EN HYLLEST TIL KVINNEKAMPEN

Kvinneundertrykkinga har tatt mange former opp gjennom historia. Mange religioner har skapt mannen som overordnet kvinnene. Gjennom spesielle klespåbud har kvinnene blitt gjemt og undertrykt, også i vestlige religiøse retninger og kulturer. Umenneskelige arbeidstider og kulturpåbud har holdt kvinnene vekke fra det offentlige arbeidslivet. Gjennom at

kvinnene var økonomisk avhengig av mannen, har mannen hatt en urimelig maktposisjon både i familien og i det offentlige samfunnslivet. Reklame- og moteindustrien har bidratt til skjønnhetstyranni og sexisme. Kvinnekampen har bidratt til mer frihet, likeverd og mer rettferdig maktfordeling. Derfor må kvinne- og likestillingskampen fortsette.

Neste år er det 100 år siden siden 8-timers-dagen ble innført i norsk industri og i de fleste vestlige land. Kortere arbeidstid gav kvinnene større mulighet til å delta i det offentlige arbeidslivet og førte dermed til mer økonomisk uavhengighet. Men det gav også mannen større muligheter til å ha tid sammen med barn, familie og venner. Tida er moden for å legge større trykk på kampen for kortere arbeidstid og likelønn. Ny teknologi og robotisering fører til store effektiviseringsgevinster, men kan også bidra til økt arbeidsledighet. Vi må derfor dele på arbeidet og kreve at denne effektiviseringa skal gi vanlige folk mer tid til familie og sosial aktivitet, framfor at kapitaleierne skal ta ut enda større økonomiske gevinster. Derfor må kravet om 6-timers-dagen få ny styrke både 8. mars, 1. mai og i tarifforhandlingene.

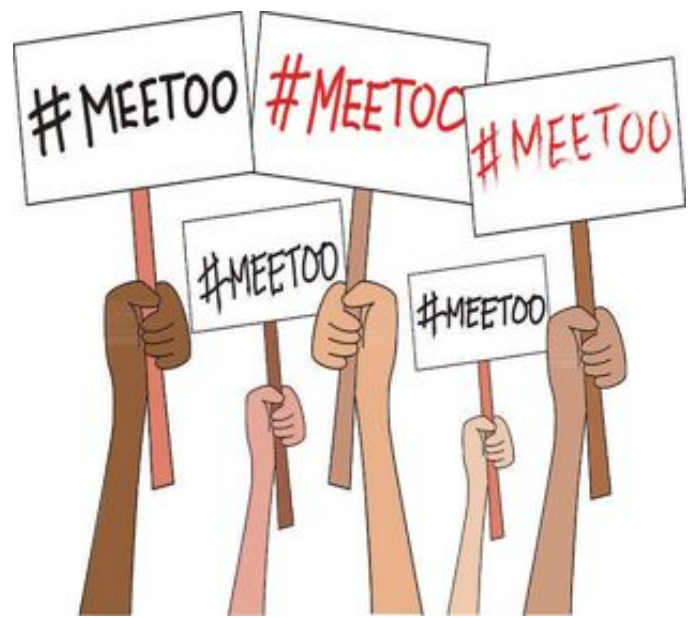
Kampen for et anstendig og rettferdig arbeidsliv er også viktig for barna. Kortere arbeidsdager, utvidet fødselspermisjon, barnetrygd og barnehageplasser til alle barn har vært viktige reformer for å gi barna et tryggere samfunn å vokse opp i. En svekkelse av barnetrygden de siste 20 åra har bidratt til økt barnefattigdom i Norge. Universelle ordninger er en viktig del av vårt velferdssamfunn. Derfor må alle barn få økt barne-

trygd. Det må også være ei målsetting at foreldrepermisjonen ved fødsel utvides til ett og et halvt år. Barnet og foreldrene trenger mere tid sammen i starten. Velferdsstaten må fortsatt utvikles og foredles framfor skattelette til de rikeste i samfunnet vårt.

me-too-kampanjen har vært den viktigste kvinne- og likestillingskampen siden kvinneopprøret på 1970-tallet. Den setter søkelys på maktforholdene i samfunnet, på retten til å bestemme over egen seksualitet og på hvordan vi mennesker i et likestilt samfunn skal oppføre oss overfor hverandre. I forlengelse av kampanjen bør det igjen rettes et skarpt søkelys på reklame- og moteindustriens overfokusering på skjønnhet-sidealer og kvinnene som sexobjekter. Det er ikke tvil om at denne overfokuseringa er en viktig årsak til økte psykiske problemer i samfunnet, spesielt blant ungdom. Vi mennesker er forskjellige og mangfoldige. La oss dyrke mangfoldet og troen på at vi er bra nok.

Kvinnekampen er sjølsagt spesielt viktig for kvinnene, men den gir også menn og barn et tryggere, mer likestilt og rettferdig samfunn. Kvinnes kamp for seksuell likestilling bidrar også til økt forståelse for mennesker med andre seksuelle preferanser. Videre har søkelyset på kvinners rettigheter bidratt til økt solidaritet med andre folk i verden. Kvinnekamp er også omsorg for våre barn og barnebarn. Og skal de få ei trygg og god framtid, må vi skape et klima- og miljøvennlig samfunn. Derfor er det grunn til å hylle kvinne- og likestillingskampen!

Torgeir Strøm, fylkestingsrepresentant for SV

GRATULASJONER

Gratulasjoner, nyfødt, gifte etc. er gratis i Opdalingen.

Onsdagsavisa: Frist mandag kl. 16.00.

Fredagsavisa: Frist onsdag kl. 16.00.

Bruk skjema på opdalingen.no/kundesenter.

Opdalingen arbeider etter Vær-varsomplakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaktøren. Man kan også ta direkte kontakt med pressens faglige

utvalg (PFU) som er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund.

PFU har medlemmer fra presseorganisasjonene og fra allmennheten og behandler klager mot pressens etiske spørsmål.

Adresse: Rådhusgatan 17,
Postboks 46, Sentrum 0101 Oslo.
Tlf 22 40 50 40.
Fax: 22 40 50 55.

